URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www revizija. gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ МИНИСТАРСТВА ЗА ЉУДСКА ПРАВА И ИЗБЈЕГЛИЦЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2014. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-07-16-1-590/15

Сарајево, јули 2015. године

САДРЖАЈ

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА 3
II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ 5
1. Увод 5
2. Поступање по ранијим препорукама 5
3. Систем интерних контрола 6
4. Буџет 9
5. Планирање и извјештавање о раду 10
6. Преглед расхода буџета 11
6.1 Текући издаци 11
6.2. Капитални издаци 16
6.3. Текући грантови 16
7. Биланс стања 19
8. Јавне набавке 21
9. Остало 21
10. Кореспонденција 23
III ПРИЛОГ 24
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА 24
Преглед расхода буџета за 2014. годину
Биланс стања на дан 31.12.2014. године
Изјава о одговорностима руководства

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Увод

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја (биланса стања, прегледа прихода, примитака и финансирања, прегледа расхода буџета по економским категоријама, посебних података о платама и броју запослених, прегледа динамике запошљавања, прегледа сталних средстава у облику ствари и права, прегледа капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио) у **Министарству за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Министарство) за годину која се завршава 31. децембра 2014. године.

Поред финансијских извјештаја, предмет ревизије била је и усклађеност пословања Министарства са одговарајућим законима и прописима који имају утицаја на финансијске извјештаје за 2014. годину.

Одговорност руководства

Руководство Министарства је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност укључује и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услијед преваре или грешке.

Поред одговорности за припрему и презентацију финансијских извјештаја, руководство Министарства је одговорно за пословање у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за текућу фискалну годину, Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ, Законом о јавним набавкама БиХ и другим одговарајућим законима и прописима и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и примјенљивим Оквиром Међународних стандарда врховних ревизионих институција (ISSAI). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услијед преваре или грешке. Приликом процјене ризика ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и систем интерних контрола.

Поред одговорности за изражавање мишљења о финансијским извјештајима, наша одговорност је изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, по свим битним питањима, усклађене са одговарајућим законима и другим прописима. Ова одговорност укључује обављање процедура како би добили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене које су одређене законом и прописом. Ове процедуре укључују процјену ризика од значајних неслагања са законима и другим прописима.

Мишљење

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Основ за мишљење са резервом на усклађеност

Као што је наведено под тачком 6.1 Извјештаја, значајан је износ и број уговора о дјелу за обављање послова сталног карактера, што није у складу са законима који регулишу ову област.

Мишљење са резервом

Према нашем мишљењу:

- Финансијски извјештаји Министарства приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза, прихода и расхода на 31.12.2014. године и извршење буџета за годину која се завршила на наведени датум у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања,

- Активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Министарства у току 2014. године биле су у свим значајним аспектима усклађене са одговарајућим законима и другим прописима, осим за могуће ефекте који су наведени у Основу за мишљење са резервом.

Скретање пажње

Не изражавајући даљу резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на:

- Реализацију пројеката из додијељених грантова, праћење и евидентирање у пословним књигама (тачка 6.3 Извјештаја),
- Недостатке у провођењу пописа који се огледају у усаглашавању евидентираних и пописаних стања потраживања и обавеза (тачка 7. Извјештаја)

Сарајево, 06.07.2015. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Џевад Некић

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Божана Трнинић

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Министарство у оквиру својих овлаштења ради у складу са Законом о Савјету министара Босне и Херцеговине и Законом о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине. Министарство је конституисано ступањем на снагу Закона о министарствима и другим органима управе БиХ 15.03.2003. године и у оквиру тога надлежно је за:

- праћење и провођење међународних конвенција и других докумената из области људских права и основних слобода;
- праћење, израду и дистрибуисање информација о стандардима и активностима у области људских права;
- сарадњу са националним мањинама и њиховим удружењима;
- сарадњу са институцијама и организацијама задуженим за тражење несталих лица у БиХ;
- старање о питањима азила и о правима избјеглица које долазе у БиХ;
- провођење Анекса VII Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, као и праћење и надзор провођења тог Анекса;
- креирање и провођење политике БиХ у области повратка избјеглица и расељених особа у БиХ, пројеката реконструкције и обезбјеђења других услова за одржив повратак;
- све остале активности прописане Законом и/или активности које се односе на провођење Анекса VI и VII Општег оквирног споразума за мир у БиХ;
- креирање политике усељавања и азила у БиХ;
- креирање политике Босне и Херцеговине према исељеништву.

У оквиру Министарства формирана је Агенција за равноправност полова која је надлежна за праћење примјене и предлагање мјера за унапређење примјене Закона о равноправности полова у БиХ.[1]

При Министарству дјелује Канцеларија агента Савјета министара БиХ пред Европским судом за људска права у Стразбуру чији се Правилник о организацији сматра додатком Правилника о унутрашњој организацији Министарства.[2]

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је ревизију Министарства за 2013. годину и изразила мишљење са квалификацијом на издатке по основу уговора о дјелу, и недостатке у провођењу јавних набавки. Без изражавања даље резерве, Министарству је скренута пажња на потребу даљег унапређења процеса коришћења средстава за мобилне телефоне и континуирано провођење активности на књижењу сталних средстава, потраживања и обавеза у циљу обезбјеђења услова за утврђивање стања приликом пописа. У Извјештају о ревизији за 2013. годину дате су препоруке којима се

[1] Одлука о формирању Агенције за равноправност полова у Босни и Херцеговини (Службени гласник БиХ број 12/04)
[2] Одлука о заступнику/агенту Савјета министара Босне и Херцеговине пред Европским судом за људска права у Стразбуру (Службени гласник БиХ број 41/03)

сугерише предузимање одређених активности на унапређењу пословања и отклањању недостатака у даљем пословању.

Министарство је доставило одговор о предузетим активностима на превазилажењу слабости и неправилности које су идентификоване у извјештају о ревизији. Увидом у предузете активности те осврtом на реализацију датих препорука утврдили смо сљедеће:

- **Реализоване препоруке:** Донесен је План интегритета Министарства и упућен Агенцију за превенцију корупције и координацију борбе против корупције. Реализоване су препоруке у вези са планом набавки и усклађености достављених понуда са захтјевима у тендерској документацији.
- **Препоруке чија је реализација у току:** Започете су активности на успостављању планирања усмјереног ка резултатима рада доношењем средњорочног програма рада Министарства. Смањени су издаци за трошкове мобилних телефона те је у току године измијењен интерни акт и кориговани раније утврђени лимити. Обављене су припреме за провођење пописа сталних средстава, а кроз попис потраживања и обавеза су констатована салда из претходних година, за шта је неопходан наставак активности на њиховом рјешавању.
- **Нереализоване препоруке:** Управљање људским ресурсима још увијек није задовољавајуће и неопходан је наставак активности на побошљању овог процеса. У вези с тим је и препорука која се односи на обављање послова путем уговора о дјелу чија реализација је мања у односу на претходну годину, смањен је укупан број извршилаца, али је и даље знатан број ангажованих за послове сталног карактера. У току године није обезбијеђен ефикасан систем за праћење и повраћај исплаћених аконтација за службена путовања. Прије додјеле грант средстава нису дефинисани трошкови које се могу финансирати нити је прописана форма извјештаја и пратећа документацију на основу које је сачињен извјештај корисника гранта, нарочито код грантова који се додјељују без јавног позива.

Није било реализације путних трошкова из средстава донације UNICEF, због чега није било могуће утврдити да ли је реализована препорука о усклађивању висине дневнице са домаћим прописима.

3. Систем интерних контрола

Министарство је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и правилима. Контролно окружење чини основ система интерних контрола и подразумијева руковођење и стил управљања, организациону структуру и компетентности и политике људских ресурса.

Процес праћења реализације буџета и даље треба унапређивати те обезбиједити евидентирање расхода у складу са одобреним средствима на аналитичким позицијама. Наиме, током обављања ревизије утврдили смо прекорачења на појединим аналитичким позицијама трошкова (репрезентација, услуге примарне здравствене заштите). Такође смо уочили да су током године књижени издаци на ставкама којима не припадају, да су вршена прекњижења са трошкова као и да су неки од трошкова у финансијским извјештајима приказани у оквиру групе којој не припадају (на комуналним услугама евидентирани су трошкови телефона те трошкови ПДВ по основу донације Републике Хрватске). Према расположивим информацијама, за поједине позиције нису одобрена довољна средства која су се морала надомјестити кроз преструктурисање, док неке од

ових позиција нису планиране у буџету. Плаћање ПДВ по основу донације Републике Хрватске у грађевинском материјалу су евидентирана на осталим уговореним услугама, а по добијеном рјешењу Управе за индиректно опорезивање трошкови су сторнирани на потраживања. Дио трошкова ПДВ-а је остао прокњижен на комуналним услугама јер до сачињавања завршног извјештаја није стигло рјешење Управе за индиректно опорезивање на основу ког се врши искњижење са трошкова.

Значајан недостатак у систему интерних контрола идентификовали смо код благајничког пословања. Недостаци у вези са ажурношћу код евидентирања уплата и исплата путем благајне констатовани су током обављања претходне ревизије, о чему је усмено и путем писма упознато руководство Министарства. До обављања завршне ревизије предузете су активности у циљу утврђивања стварног стања благајне и даљем рјешавању проблема у обављању благајничког пословања. Неажурност у евидентирању и књижењу уплата новца по основу реализованих чекова и исплате трошкова који се уобичајено врше путем благајне утицали су и на исказивање трошкова мобилних телефона и путних трошкова у току године, али су исти отклоњени до сачињавања годишњег извјештаја.

Кроз поступке тестирања утврдили смо да су на конту смјештаја за службена путовања у земљи књижене двије фактуре у укупном износу од 9.211 КМ које се односе на трошкове у 2013. години јер је било проблема око признавања истих од стране Министарства (донација „Сузбијање присилног,штетног те рада дјеце на улици“-Пројекат 0301950)

У односу на претходну годину успостављен је ефикаснији систем интерних контрола у процесу набавки. У тестираним процедурама набавки понуде су достављене у складу са захтјевима у тендерској документацији. Успостављена је евиденција о вриједносној реализацији уговора, а за поједине уговоре и количински, према спецификацији артикала.Током претходне ревизије утврдили смо недостатке у праћењу реализације уговора за оправке возила и фактурисања уговорених резервних дијелова, али су исти отклоњени до обављања завршне ревизије.

Министарство је у складу са Законом о интерној ревизији[3] и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије[4] у Правилнику о систематизацији утврдило два радна мјеста у Јединици за интерну ревизију. Према наведеним законским и подзаконским актима, у надлежности Јединице интерне ревизије Министарства је обављање ревизије у Министарству, Институту за нестала лица Босне и Херцеговине, Институцији омбудсмана за људска права и Фонду за повратак Босне и Херцеговине. У 2014. години попуњено је радно мјесто руководиоца, а конкурс за радно мјеста интерног ревизора је поништен.
У Годишњем извјештају интерне ревизије наведено је да су потписани споразуми о вршењу интерне ревизије са Фондом за повратак БиХ и Институтом за нестала лица БиХ, док са Институцијом омбудсмана за људска права нису потписани документи о вршењу интерне ревизије. Како је наведено у Извјештају, Институција омбудсмана за људска права није потписала документе уз образложење да би, уколико би финансијски рад институције био додатно ревидиран од стране органа извршне власти, био озбиљно нарушен услов о финансијској независности институције као предуслов за акредитацију у статусу „А“ код Међународног координационог комитета Националне институције за промоцију и заштиту људских права.

[3] Службени гласник БиХ број 27/08
[4] Службени гласник БиХ број 49/12

У Годишњем извјештају наведено је да је планирано обављање 5 интерних ревизија у Министарству те да се од 8 извршених интерних ревизија 4 односе на редовне ревизије, 3 су накнадне а 1 „ad hoc“ ревизија.

- **Руковођење, организација и људски ресурси**

Правилником о унутрашњој организацији Министарства из јануара 2013. године утврђен је број од 129 радних мјеста, а посебним правилником о унутрашњој организацији Канцеларије агента Савјета министара БиХ пред Европским судом за људска права утврђено је 11 радних мјеста (укупно 140 радних мјеста). Законом о буџету одобрен је број од 117 запослених, колико је износила одобрена динамика запошљавања за 2013. годину. У току године у Министарству је радни однос засновало укупно 10 запослених, од чега је 5 државних службеника засновало стални радни однос у јануару и априлу, 1 државни службеник је преузет из ентитетског министарства на основу сагласности Агенције за државну службу, а извршен је и пријем у стални радни однос 4 запосленика који су обављали послове путем уговора на одређено вријеме. Пријем државних службеника извршен је преко Агенције за државну службу, а запосленика након јавног оглашавања.
На дан 31.12.2014. године Министарство је имало 113 запослених, док је просјечан број током године износио 116 запослених.

Министарство је у марту 2014. године сачинило и упутило у даљу процедуру Правилник о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији којим је утврђен већи број радних мјеста у Сектору за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику и повећан укупан број извршилаца са 129 на 136. Нова радна мјеста утврђена су за обављање послова у Избјегличко-прихватном центру Салаковац и Реадмисионом центру Мостар. До краја године вршено је усклађивање описа радних мјеста и прибављање мишљења надлежних институција, те је у марту 2015. године сачињен нови приједлог Правилника о унутрашњој организацији Министарства, са 137 радних мјеста. С обзиром на утврђени број радних мјеста у Сектору за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику према важећем правилнику, дио послова из надлежности сектора и даље се обавља ангажовањем путем уговора о дјелу.

Путем уговора о дјелу ангажовани су и извршиоци за послове сталног карактера у регионалним центрима. Министарство је упутило Савјету министара БиХ Информацију о потреби ангажовања извршилаца путем уговора о дјелу у регионалним центрима, у којој је наведено постојеће стање у регионалним центрима, разлози за ангажовање извршилаца путем уговора о дјелу и у наредном периоду, те приједлог закључака.Један од предложених закључака односио се на давање сагласности Савјета министара БиХ о наставку ангажовања 14 извршилаца путем уговора о дјелу у регионалним центрима.[5] У обавјештењу Генералног секретаријата Савјета министара БиХ наведено је да је Савјет министара БиХ примило на знање Информацију о стању у регионалним центрима Министарства, са предложеним закључцима.

У Министарству је извршена оцјена запосленика и државних службеника, осим помоћника министра, чије оцјењивање није завршено за 2014. годину.

Мада су констатована незнатна унапређења (смањење ангажовања извршилаца путем уговора о дјелу, попуњавање радног мјеста у јединици за интерну ревизију) неопходан је даљи наставак активности на унапређењу овог процеса.

[5] Допис Министарства 01-34-1141/14 од 05.05.2015.

4. Буџет

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2014. годину[6] Министарству су одобрена средства из буџета у износу од **11.256.000 КМ.**
Расположиви буџет Министарства умањен је Измјенама Закона о буџету[7] (средства намијењена за санирање посљедица од поплаве) за износ од 113.000 КМ на позицији грантова-средства за рјешавање проблема Рома у области запошљавања, стамбеног збрињавања и здравствене заштите. На основу Одлуке Савјета министара БиХ о прерасподјели средстава из буџета Министарства у буџет Фонда за повратак извршено је смањење средстава намијењених за финансирање права из Анекса VII Дејтонског споразума у одобреном износу од 2.000.000 КМ.
Средства буџета увећана су за одобрена средства из буџетске резерве у износу од 22.000 КМ за исплату плата смијењеној замјеници министра за вријеме продуженог радноправног статуса. [8] Са умањењима и повећањима средстава укупан расположиви буџет Министарства је износио **9.165.000 КМ.**

Поред буџетских средстава Министарство је у току године имало обезбијеђена донаторска средства у износу од 1.134.332 КМ која нису планирана Законом о буџету институција.

У процесу планирања буџета Министарство је, након усглашавања у Министарству финансија и трезора БиХ, сачинило буџетски захтјев у износу од 51.460.000 КМ, са основним захтјевом у износу од 11.610.000 КМ (на бази 117 запослених) и Анекс у износу од 39.850.000 КМ (средства за реализацију донације НР Кине у износу од 250.000 КМ, средства за реализацију Анекс VII у износу од 38.000.000 КМ и додатна средства за грантове у износу од 1.600.000 КМ). Одобрени буџет мањи је од износа основног захтјева, поједине позиције расхода су умањене у односу на тражена средства (нпр.путни трошкови и уговорене услуге), док су средства за превозне услуге и трошкове закупа одобрене у већем износу од средстава из основног захтјева ради реализације донације НР Кине.

Министарство финансија и трезора БиХ одобрило је преструктурисања расхода[9] којим су умањена средства на позицијама путних трошкова (21.000), издаци за енергију и комуналне услуге (20.000 КМ), издаци за услуге превоза и горива (80.000), а извршено је повећање средстава за телефонске и поштанске услуге (21.000 КМ), трошкове закупа (80.000 КМ) и уговорене услуге (20.000 КМ). Према образложењу које је достављено уз захтјев за преструктурисањем, недостајућа средства на трошковима закупа настала су због реализације кинеске донације у оквиру које је извршено унајмљивање складишта до отпреме робе која је предмет донације. Повећање средстава на уговореним услугама образложено је потребом обезбјеђења додатних средстава за примарну здравствену заштиту која су у процесу одобравња буџета умањена, као и због повећаног броја корисника здравствене и социјалне заштите.

[6] Службени гласник БиХ број 103/13
[7] Закон о измјенама и допуни Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2014. годину (Службени гласник БиХ број 60/14)
[8] Одлука Савјета министара БиХ број 140/14 од 30.07.2014. године (Службени гласник БиХ број 74/14)
[9] Одлука Министарства финансија и трезора БиХ број 05-16-2-8234-2/14 од 23.10.2014. године

Укупно извршење средстава Министарства на дан 31.12.2014. износило је **8.896.714 КМ**, што представља 97% у односу на одобрени буџет.

На основу података о извршењу буџета констатовано је да је проценат реализације појединих буџетских линија најмањи на накнадама трошкова запослених, путним трошковима и издацима за текуће одржавање. У наративном дијелу Извјештаја о извршењу буџета наведено је да су одступања на накнадама трошкова запослених настала због одступања у исплати отпремнина приликом одласка у пензију у односу на планирано. Према истом извјештају, путни трошкови нису реализовани у планираном износу јер нису реализоване активности на имплементацији остваривања права из Анекса VII која подразумијевају учешће у избору корисника помоћи и мониторинга извођења радова. За одступање на позицији текућег одржавања нису наведени разлози, а на основу података о планираним износима по појединачним аналитичким позицијама уочили смо да се највећи проценат одступања односи на одржавање опреме.

5. Планирање и извјештавање о раду

- **Стратешки план, програм рада и извјештај о раду**

Министарство је у фебруару 2014. године утврдило **Средњорочни програм рада** за период 2014.-2016.године. Средњорочни програм садржи програмске задатке за сваки сектор посебно и није сачињен у форми стратешког плана са дефинисаним стратешким циљевима.
ДОБ садржи информације о програмима (укупно 5 програма), оперативним циљевима, руководиоцима програма и предложеним активностима. У буџетском захтјеву наведено је да је стратешки циљ заштита права избјеглица, расељених особа, повратника и тражитеља азила у складу са међународним конвенцијама о људским правима и слободама и Анексом VII Оквирног споразума за мир у БиХ, те су обухваћени програми који су садржани и у ДОБ-у (Повратак избјеглица и расељених лица; Промоција, заштита и унапређење људских права; Исељеништво и развој; Стратешко управљање администрацијом Министарства; Промоција равноправности полова и заштита од дискриминације на основу пола.

Програм рада садржи преглед предвиђених програмских задатака утврђених Ревидираном стратегијом Анекса VII Дејтонског мировног споразума у циљу подршке како повратку тако и останку избјеглица и расељених лица, те афирмације равноправности полова и националних мањина. У законодавним активностима Министарство је планирало измјене и допуне 3 закона и 21 подзаконског акта. У области међународних уговора предвиђено је 5 активности, а у подручју европских интеграција 15 активности. У тематском дијелу и оперативним активностима наведене су остале активности које је Министарство планирало реализовати у 2014. години.

Извјештај о раду Министарства достављен је Генералном секретаријату Савјета министара БиХ у фебруару 2015. године. У Извјештају су наведене информације о кадровској попуњености и структури запослених, стање у областима (провођење Анекса VII Дејтонског мировног споразума, избјеглице и реадмисија, обнова и развој, исељеништво и равноправност полова), преглед активности из нормативно правне дјелатности и међународних уговора, те информације о буџетским средствима и средствима по основу донација.

6. Преглед расхода буџета[10]

6.1 Текући издаци

- **Бруто плате**

Укупно остварене бруто плате и накнаде из плата износе 3.399.475 КМ, од чега се на нето плате и накнаде односи 1.974.296 КМ а на порезе и доприносе 1.425.179 КМ.
На дан 31.12.2014. године Министарство је имало 113 запослених.
Обрачун плата врши се на основу Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ[11], примјеном основице од 475 КМ која је утврђена у Одлуци Савјета министара о висини основице за обрачун плате запосленим у институцијама БиХ за 2014. годину.[12]

- **Накнаде трошкова запослених**

Накнаде трошкова запослених остварене током 2014. године износе 407.606 КМ. Укупне накнаде односе се на: издатке за превоз (116.802 КМ), топли оброк (142.493 КМ), регрес (32.213 КМ), одвојени живот (15.067 КМ), смјештај (25.817 КМ), отпремнине (16.611 КМ), помоћ у случају смрти или теже инвалидности (22.242 КМ) и порезе и доприносе на накнаде (31.992 КМ).

Тестиране накнаде исплаћене су у складу са важећим одлукама Савјета министара БиХ којим је утврђена висина појединачних накнада. Топли оброк се исплаћује у износу од 6 КМ по дану. На основу појединачних рјешења о годишњем одмору исплаћен је регрес у износу од 300 КМ запосленим са коефицијентом за обрачун плате мањим од 4, а запосленим с коефицијентом већим од 4 износ регреса је износио 1 КМ. Два запослена су остварили право на одлазак у пензију, а исплаћене отпремнине у износу од 5.480 КМ и 11.131 КМ су обрачунате према законским и подзаконским прописима (у висини шест остварених нето плаћа исплаћених у претходних шест мјесеци).
Право на накнаду трошкова смјештаја и одвојени живот у 2014. години остварило је 5 именованих лица (министар и замјеник министра у висини основице од 475 КМ, шеф кабинета и 2 савјетника министра у износу од по 400 КМ).

- **Путни трошкови**

Укупно остварени путни трошкови износе 171.158 КМ, од чега трошкови путовања у земљи износе 31.007 КМ, а трошкови путовања у иностранству 140.151 КМ. Значајни издаци на путним трошковима у земљи односе се на трошкове дневница (21.556 КМ) и трошкове смјештаја (6.7765 КМ).
Као најзначајнији трошкови путовања у иностранству реализовани су трошкови превоза јавним средствима (38.516 КМ), трошкови смјештаја (47.849 КМ) и трошкови дневница (48.070 КМ).

Путовања у земљи највећим дијелом се односе на обављање послова мониторинга у регионалним центрима, за која је обрачунат углавном износ од пола дневнице. Уочено је да се код једног броја налога врши обрачун дневница у дане викенда.

[10] Преглед расхода буџета за 2014. годину приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.
[11] Службени гласник БиХ, број 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12
[12] Одлука Савјета министара број 164/13 од 10.јула 2013. године

Путовања у иностранству се углавном односе на разне конференције, семинаре, састанке, уз путне налоге се прилажу позиви организатора, али у појединим случајевима нису приложене све авио карте које су основ за обрачун дневница. Такође смо уочили да се код путовања у иностранство службеним возилима не наводи вријеме преласка границе. До избора добављача за авио карте са којим је уговор потписан у јулу 2014. године, набавка авио карата је вршена од различитих добављача, појединачним куповинама запослених и исплатом кроз благајну. На неправилности и ризике у вези са оваквим начином набавке карата указали смо у извјештају за претходну годину, а након избора добављача набавке су реализоване на основу потписаног једногодишњег оквирног споразума.

Тестирањем путних налога утврдили смо да и у 2014. години правдање примљених аконтација није вршено у прописаном року након обављеног службеног пута, те да су нарочито током обављања претходне ревизије констатована кашњења у обради обрачунатих трошкова кроз благајну. Успостављена је интерна евиденција о датим и оправданим аконтацијама, а на основу презентираног прегледа који се односи за период јануар-децембар 2014. године утврдили смо да неки од запослених нису правдали примљене аконтације и по неколико мјесеци, да су аконтације правдане из два дијела те да су на крају године остале неоправдане аконтације исплаћене у јулу 2014. године.

Препоручујемо даље јачање система интерних контрола када је у питању праћење исплаћених аконтација за службена путовања и предузимање активности на њиховом правовременом повратку.

- **Издаци телефонских и поштанских услуга**

Издаци телефонских и поштанских услуга остварени у 2014. години износе 101.729 КМ и састоје се од издатака за фиксне телефоне (54.888 КМ), мобилне телефоне (32.479 КМ), интернет (5.148 КМ) и издатке за поштанске услуге (9.079 КМ).

Одобрени износ за ову категорију трошкова мањи је у односу на износ одобрен у 2013. години, због чега је Министарство током године пратило реализацију на овој позицији. Законом о буџету за ове намјене одобрен је износ од 82.000 КМ, те је у циљу свођења трошкова у оквире планираних средстава измијењен интерни акт којим су предвиђена смањења лимита за мобилне телефоне, укидање правдања прекорачења, обуставе од плате за прекорачења фиксних телефона без обзира на разлог настанка трошка итд. Наведеним мјерама смањени су трошкови за период од 01.10.2014. године.

И поред смањења у задњем кварталу, Министарство је кроз преструктурисање средстава у износу од 21.000 КМ морало обезбиједити недостајући износ средстава. Такође смо утврдили да је, због недостатка средстава, на позицији осталих комуналних услуга приказан износ од 3.585 КМ који се односи на трошкове телефона, од чега се на трошкове за фиксне телефоне односи износ од 2.962 КМ, а за мобилне износ од 623 КМ.

Мада су издаци за фиксне и мобилне телефоне појединачно, као и укупан износ реализованих издатака мањи у односу на претходну годину, сматрамо да је потребан наставак активности и активан однос према трошковима у циљу њиховог свођења у планиране оквире.

- **Набавка материјала**

Набавка материјала реализована је у износу од 143.126 КМ[13], од чега су најзначајнији издаци односе на канцеларијски материјал (65.984 КМ) и храну и прехрамбене артикле (56.267 КМ).

Тестирани издаци за канцеларијски материјал реализовани су на основу уговора које је након проведене процедуре јавних набавки Министарство закључило са добављачима за испоруку канцеларијског материјала (32.539 КМ) и тонера и кетрица (32.549 КМ). У Сектору за опште, правне и финансијско-материјалне послове води се евиденција о трошковима канцеларијског материјала по секторима, са подацима о износу утрошка, рачуну по ком је трошак настао и укупном потрошњом свих сектора, као и реализација појединачних ставки уговора (врсте артикала). Реализација уговора за храну и прехрамбене артикле прати се вриједносно, на основу достављених фактура добављача.

- **Издаци за употребу возила**

Укупни издаци за употребу возила износе 190.069 КМ. Реализовани издаци односе се на издатке за гориво (91.497 КМ), моторно уље (11.725 КМ) и регистрацију (3.850 КМ), изнајмљивање паркинг простора (3.589 КМ), ауто-гуме (9.291 КМ), материјал и услуге за оправку и одржавање возила (45.927 КМ), услуге прања и паркирања (3.623 КМ) и осигурање возила (20.567 КМ).

Министарство располаже са 23 возила. Коришћење службених возила је регулисано Правилником о набавци, коришћењу и одржавању службених возила Министарства, на основу ког су донесене појединачне одлуке министра о додјели возила на службено коришћење. Према наведеним интерним актима, право на коришћење возила за превоз на посао и са посла имају министар, замјеник министра, шеф кабинета министра, шеф кабинета замјеника министра, секретар Министарства и секретар са посебним задатком, док је за остала возила предвиђено коришћење само приликом обављања службених задатака, те након радног времена морају бити паркирани на паркингу Министарства.

Тестирањем налога за службена возила (јули, август, новембар и децембар) констатовали смо да су у већини случајева уредно попуњени, осим у једном случају за децембар мјесец гдје смо примјетили одређене нелогичности и неуобичајено велик износ пређене километраже на приказаним релацијама. Такође смо уочили да је у налозима исказана километража у мјесту пребивалишта у дане викенда, као и у вријеме коришћења годишњег одмора.

Сервисирање службених возила је обављао добављач са којим је Министарство имало потписан уговор из 2013. године. Исти добављач је изабран након проведене процедуре јавне набавке за текућу годину, те је потписан једногодишњи уговор у марту 2014. године. Тестиране фактуре су испостављене у складу са уговором, с тим да су највише фактурисани резервни дијелови који нису предвиђени понудом уз уговор, обзиром да се иста односи само на редовни сервис. Након сугестија током обављања претходне ревизије прије обављања сервиса прибављани су предрачуни од добављача. На основу података из интерног прегледа, утврдили смо да је за једно возило (Ауди А6, набављено у 2012. години) укупан трошак сервисирања износио 24.324 КМ (од тога је 3.349 КМ наплаћено од осигуравајуће куће).

[13] Разлика од 9.261 КМ односи се на ауто-гуме који је обухваћен у Издацима за употребу возила

Трошкови унајмљивања паркинг простора износили су 3.589 КМ и односе се на закупљена паркинг мјеста у Сарајеву (мјесечни закуп у износу од 200 КМ) и за потребе регионалног центра у Бања Луци (мјесечни закуп у износу од 80 КМ). У сједишту Министарства користи се паркинг који је обезбиједила Служба за заједничке послове институција БиХ, на основу списка возила које је доставило Министарство. Списак за издавање дозволе за паркирање за 2014. годину садржи 19 возила, од којих 5 возила нису власништво Министарства, а односе се на лична возила запослених у кабинету министра. За једно са списка у Министарству нисмо добили одговарајуће информације о власништву, о томе ко га користи и о потреби за паркирањем на службеном паркингу институција.

- **Унајмљивање имовине и опреме**

Издаци за унајмљивање имовине и опреме реализовани су у износу од 253.331 КМ[14], од чега се на закуп простора односи износ од 93.626 КМ, а на закуп складишног простора у износу од 159.705 КМ.

У закупљеним пословним просторима смјештени су регионални центара (РЦ) и организационе јединице Министарства:

- РЦ у Сарајеву (мјесечни нето износ од 832 КМ увећан за ПДВ),
- РЦ у Мостару (мјесечни нето износ 800 КМ у периоду 01.01.-15.05.2014. године, а након тога мјесечни нето износ 690 КМ),
- РЦ у Бања Луци (мјесечни нето износ 900 КМ),
- РЦ у Тузли (мјесечни нето износ 800 КМ),
- Агенција за равноправност полова у Сарајеву (мјесечни нето износ од 1.875 КМ увећан за порезе у износу од 190 КМ),
- Јединица за интерну ревизију Министарства (мјесечни нето износ од 1.875 КМ увећан за порезе у износу од 190 КМ и 400 КМ за трошкове чишћења изнајмљених просторија и просторија Агенције за равноправност полова која се налази у истој згради).

Закуп складишног простора у износу од 159.075 КМ реализован је за смјештај опреме из донације НР Кине (опширније у тачки 9.Остало-Донација НР Кине).

- **Уговорене услуге**

Издаци за уговорене услуге остварени су у износу од 707.818 КМ. Значајни трошкови односе се на услуге штампања (8.401 КМ), услуге јавног информисања и односа са јавношћу (7.163 КМ), услуге репрезентације (36.153 КМ), остале стручне услуге (16.922 КМ), услуге примарне здравствене заштите (112.364 КМ), уговоре о дјелу (409.967 КМ) и порезе и доприносе на уговоре о дјелу (89.636КМ).

Укупан износ издатака реализован је у оквиру одбрених средстава, али су поједине аналитичке позиције расхода реализоване у износима већим од одобрених (репрезентација, услуге примарне здравствене заштите).

Услуге репрезентације (36.153 КМ): Реализовани износ већи је од одобрених средстава на аналитичкој позицији расхода за 4.153 КМ. Тестирани издаци односе се на интерну репрезентацију, репрезентацију на службеним путовањима и састанцима ван сједишта Министарства, поклоне за представнике дипломатског кора, набавку репрезентативног материјала, издатке по основу достављеног захтјева за суфинансирање прославе вјерског празника (издаци евидентирани на трошкове

[14] Издаци за закуп паркинг простора у износу од 3.589 КМ обухваћени су у Издацима за употребу возила

репрезентације и трошкове штампања), помоћ родитељима дјеце обољелих од малигних болести и сл. На основу доступне документације констатовали смо да се неки од побројаних издатка не могу довести у везу са пословима и задацима из вршења надлежности и припадајућег дјелокруга рада Министарства ради одржавања службених и пословних контаката и пријема гостију, те их је требало третирати као друге издатке Министарства.
Осим тога, рачуни за интерну репрезентацију нису овјерени од стране корисника нити је уписан повод и сврха настанка, а за трошкове на службеним путовањима и састанке са међународним представницима ван сједишта Министарства донесене су одлуке након реализације издатака.

Препоручујемо Министарству да за рачуне репрезентације обезбиједи потпуно документовање сврхе и намјене коришћења средстава.

Услуге примарне здравствене заштите (112.364 КМ): Издаци се односе на плаћање здравственог осигурања за избјеглице са признатим статусом и лица под супсидијарном заштитом у БиХ[15] те на плаћање средстава на име социјалне заштите лица под међународном заштитом[16]. Уплата средстава врши се на основу података Сектора за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику Министарства о броју корисника који остварују право на помунуте видове заштите. За ове намјене су планирана средства у износу од 70.000 КМ и иста су кроз одобрено преструктурисање увећана за 22.000 КМ.

Уговори о дјелу (409.967 КМ): У току године у Министарству је било ангажовано укупно 54 извршилаца путем уговора о дјелу за обављање повремених послова или послова сталног карактера. Од укупног броја, 24 извршиоца су ангажована у континуитету током читаве године за обављање послова у регионалним центрима, ИПЦ Салаковац и за послове преводиоца, савјетника, консултанта и возача. За све послове исплаћена је накнада у укупном износу од 339.771 КМ. У периоду од 5-11 мјесеци ангажована су 4 извршиоца за обављање послова у регионалном центру, у Агенцији за равноправност полова, за послове превођења и послове техничког секретара у кабинету министра, са укупном нето накнадом у износу од 38.907 КМ. Остали извршиоци ангажовани су повремено или на период до три мјесеца, а на име накнаде исплаћен је нето износ од 31.289 КМ. Један број извршилаца чији је ангажман трајао краће од три мјесеца су у току године засновали радни однос у Министарству. У децембру 2014. године је било ангажовано 32 лица за обављање послова путем уговора о дјелу.

Осим што ангажовање извршилаца путем уговора о дјелу за послове сталног карактера није усклађено са законским прописима, сматрамо да није задовољен ни захтјев у погледу одговорности у веома значајним процесима у обављању законских надлежности Министарства, а односе се на послове у области избјеглица и реадмисије те послове који се обављају путем регионалних центара.
Путем регионалних центара се, између осталог обављају послови вршења надзора и процјена питања у вези са повратком те надзор договорених пројеката интегрисаног повратка и реконструкције на нивоу БиХ. У Извјештају о раду Министарства наведено је да је кључна активност у 2014. години био управо мониторинг сјелокупног процеса реализације заједничких пројеката финансираних путем Фонда за повратак,

[15] Правилник о начину остваривања здравственог осигурања и здравствене заштите лица којима је признат избјеглички статус или други вид међународно-правне заштите у БиХ (Службени гласник БиХ број 54/10)
[16] Правилник о начину остваривања права на социјалну заштиту лица којима је призната међународна заштита у БиХ (Службени гласник БиХ број 3/09 и 5/10)

пројекат стамбеног збрињавања Рома и мониторинг пројеката који се финансирају кредитима Саудијског фонда за развој (SDF) и OPEC фонда.

Мада је број ангажованих, као и укупни издаци нето накнада по основу уговора о дјелу мањи у односу на претходну годину, сматрамо да Министарство треба наставити са даљим активностима на рјешавању овог питања, нарочито када су у питању послови сталног карактера.

6.2. Капитални издаци

Укупни капитални издаци остварени током 4 године износе 39.770 КМ, од чега су најзначајнији набавка компјутерске опреме (17.950 КМ), опреме за пренос података и гласа (7.271 КМ), фотографске опреме (2.685 КМ) и набавка софтвера (9.945 КМ).

Тестирани издаци су књижени на основу рачуна испостављених од добављача који су изабрани у поступцима јавних набавки.

6.3. Текући грантови

Текући грантови су реализовани у износу од 3.326.999 КМ и евидентирани су као грантови другим нивоима власти и грантовима непрофитним организацијама.

- **Грантови другим нивоима власти (2.811.999 КМ)**

Реализовани су као грант намијењен рјешавању Рома у областима запошљавања, стамбеног збрињавања и здравствене заштите (2.687.000 КМ) и као грант подршка општинама, НВО и удружењима за имплементацију стратегије миграције и азила 2012.-2015. године (124.999 КМ).
Грант средства за рјешавање проблема Рома распоређена су за стамбено збрињавање Рома у износу од 2.000.000 КМ, за запошљавање (500.000 КМ) и за здравствену заштиту (187.000 КМ).
Према подацима Министарства, уплате имплементаторима пројеката за стамбено збрињавање извршене су крајем децембра 2014. године или у јануару 2015. године. На основу података о реализацији грант средстава из марта 2015. године, пројекти су у различитим фазама реализације, а највећи дио пројеката се налази у фази избора корисника.
Средстава за рјешавање проблема у области запошљавања[17] уплаћена су Федералном заводу за запошљавање (313.300 КМ), Заводу за запошљавање Републике Српске (156.700 КМ) и Заводу за запошљавање Брчко Дистрикта (30.000 КМ) у јануару 2015. године. Према подацима Министарства, расписан је јавни позив за додјелу средстава крајњим корисницима у једном заводу, а два завода су у припреми за расписивање позива.
Пренос средстава за рјешавање проблема у области здравствене заштите извршен је такође у јануару 2015. године: Федералном министарству финансија за Завод за јавно здравство Федерације БиХ у износу од 117.174 КМ, Институту за јавно здравство Републике Српске у износу од 58.606 КМ и Влади Брчко Дистрикта у износу од 11.220 КМ. У извјештају Министарства наведено је да су надлежне здравствене установе започеле активности на имплементацији циљева и мјера из закључених меморандума.

* **Грантови непрофитним организацијама (515.000 КМ):**

На основу захтјева о уплати средстава и појединачних одлука министра у којима је наведена обавеза достављања извјештаја о утрошку, реализовани су грантови у планираном износу за :

- Друштво Црвеног крста у износу од **150.000 КМ**,
- Међурелигијски савјет у БиХ у износу од **100.000 КМ**,
- Финансирање активности Јеврејске заједнице за сјећање на холокауст у износу од **15.000 КМ**.
- Грант за организовање предсједавањем Декадом инклузије Рома 2005.-2015. године планиран је у износу од **60.000 КМ**. Између Министарства и Развојног програма Уједињених народа (UNDP) потписан је меморандум, а у у одлуци о реализацији гранта је наведено да је корисник дужан доставити коначан финансијски извјештај о утрошку средстава. У Меморандуму није наведена спецификација трошкова која ће се финансирати из додијељених средстава. У септембру 2014. године извршена је уплата у износу од 53.200 КМ, а остатак у износу од 6.800 КМ уплаћен је у децембру 2014. године.

Раније успостављена пракса додјеле појединих грантова на основу захтјева корисника, (уз позивање на законску обавезу или обавезу преузету по споразуму, без достављања програма за реализацију гранта) задржана је приликом реализације грантова Друштву Црвеног крста, Међурелигијском савјету и Јеврејској заједници.

У току обављања завршне ревизије презентиран нам је извјештај Сектора за људска права Министарства о реализацији грант средстава, у коме је наведено да су рокови за извјештавање корисника о утрошку средстава планирани за јануар 2015. године, да су у предвиђеном року достављени извјештаји, да је измијењена методологија достављања плана средстава и извјештавања у наредном периоду. Такође је наведено да је UNDP доставио извјештај у марту 2015. године, и да ће неутрошена средства у износу од 9.482 $ бити утрошена за накнаде ангажованог особља и одржавање конференције „Приступ стамбеном збрињавању и запошљавању“ до 30.06.2015. године.

На основу јавног позива за додјелу грант средстава реализовани су грантови:

- За заштиту жртава трговине људима у износу од **60.000 КМ.** Грант је реализован након оцјене приспјелих апликација и приједлога комисија у чијем саставу су два представника Министарства и по један представник Тужилаштва БиХ и Министарства безбједности БиХ. Изабране су двије невладине организације којима су додијељена средства у износу од по 30.000 КМ. Према Споразуму о сарадњи, корисници средстава су дужни поднијети извјештај о утрошку средстава за одрживост склоништа закључно са 28.02.2015. године, а за утрошак интервентних средстава закључно са 31.12.2014. године. До предвиђеног рока извјештај је доставила једна НВО.
- Подршка организацијама лица са инвалидитетом за подршку Савјету лица са инвалидитетом у износу од **30.000 КМ**. Након објаве јавног позива и избора апликаната извршен је пренос средстава у децембру 2014. године, уз обавезу за достављање наративног и финасијског извјештаја са документацијом о утрошку средстава у 2015. години.
- Помоћ НВО и удружењима избјеглих и расељених лица у укупном износу од **100.000 КМ**. На основу јавног позива за достављање пријава за помоћ невладиним удружењима 20 невладиних организација којима је пренос средстава извршен у јануару 2015. године, на основу одлуке о додјели помоћи којом је утврђена обавеза достављања извјештаја и намјенском утрошку средстава.

Сматрамо да је, у складу са раније датим препорукама, потребно прецизније дефинисати трошкови које се могу финансирати додјелом грант средстава,

пропише форма извјештаја и утврди неопходна пратећа документација приликом достављања извјештаја о утрошку грант средстава.

* **Реализација грантова додијељених у претходним годинама**

Грантови додијељени у 2012. години су, према подацима Министарства, највећим дијелом реализовани и достављени су извјештаји крајњих корисника. Из области стамбеног збрињавања каснило се са извођењем радова код 2 пројекта укупне вриједности 220.000 КМ. У периоду обављања завршне ревизије за један од пројеката се очекивао избор надзора и увођење извођача радова у посао, а за други пројекат је потписан уговор о извођењу радова од стране имплементатора који треба доставити на мишљење Правобранилаштву БиХ.

У реализацији пројеката по основу грантова додијељених у 2013. години такође су констатована кашњења и продужетак рокова код пројеката стамбеног збрињавања који је првобитно одређен до краја 2014. године. Према информацијама Министарства, од 24 пројекта 10 је реализовано у потпуности, 2 пројекта су завршена у периоду обављања завршне ревизије, за 8 пројеката се очекивао завршетак у априлу 2015. године, а за 4 је утврђен рок до 30.06.2015. године. Из области запошљавања продужен је рок за реализацију средстава и достављање извјештаја до 31.07.2015. године једном од три имплементатора (Заводу за запошљавање Брчко Дистрикта).

Сматрамо да је у документима које Министарство потписује са имплементаторима потребно обезбиједити механизме за повраћај средстава уколико иста не буду утрошена у роковима који су предвиђени или продужени због објективних околности.

Сектор за људска права, надлежан за рјешавање поменуте проблематике, активно је укључен у праћење реализације грантова, те о реализацији грантова доставља наративне информације Сектору за опште, правне и финансијско-материјалне послове и министру. У документу који нам је презентиран констатовани су проблеми у вези са имплементацијом пројеката и мјере за побољшање реализације наредних пројеката. У документима

Мишљења смо да је и у пословним књигама Министарства потребно обезбиједити евиденцију о реализованим средствима и корисницима средстава који нису извршили обавезе у складу са потписаним документима (споразум, меморандум о сарадњи), у форми ванбилансне-помоћне евиденције о реализованим грант средствима појединачно за сваку годину, а на основу извјештаја о утрошку средства.
Осим тога, сматрамо да би било пожељно да се у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ размотри могућност планирања наведених средстава на начин којим би Министарство обезбиједило механизме за пренос средстава имплементаторима по фазама реализације послова, чиме би се обезбиједила потпунија контрола додијељених средстава.

7. Биланс стања[18]

Укупна актива Министарства на дан 31.12.2014. године износи 730.156 КМ и односи се на новчана средства (34.755 КМ), краткорочна потраживања (188.746 КМ) и неотписану вриједност сталних средстава (506.655 КМ).

На новчаним средствима су евидентирана средства на жиро рачуну (22.088 КМ), новчана средства у благајни (12.679 КМ) и конто за поравнање плаћања (-12 КМ). Краткорочна потраживања односе се на потраживања по основу аконтација за службени пут (3.500 КМ), потраживања радника за мањкове (24.651 КМ), потраживања за преплаћене порезе (-13.739 КМ), и прелазни рачун потраживања на коме су евидентирана потраживања по основу повратa ПДВ-а (174.333 КМ). Износ преплаћених пореза је исказан као потражни салдо (са предзнаком минус) јер је евидентиран повратак из пореских управа, а у истом износу је у 2015. години потребно извршити уплату другим пореским управама (према пребивалишту запослених). Извршен је попис новчаних средстава и потраживања (опширније у тачки Попис средстава и обавеза).

Укупна пасива Министарства на дан 31.12.2014. године износи 4.016.223 КМ и односи се на краткорочне текуће обавезе (3.160.806 КМ), обавезе према запосленима (328.493 КМ), финансијске и обрачунске односе са другим повезаним јединицама (3.513 КМ), краткорочна разграничења (16.756 КМ) и изворе средстава (506.655 КМ).

Назначајније обавезе у оквиру краткорочних текућих обавеза односе се на обавезе према добављачим (3.117.648 КМ) и обавезе према физичким лицима по основу уговора о дјелу за децембар 2014. године . На обавезама према добављачима евидентиране су и обавезе по основу грант средстава чија је уплата извршена у јануару 2015. године. Извршен је попис обавеза и констатована неслагања у помоћним и главној књизи (опширније у тачки Попис средстава и обавеза).

- **Попис средстава и обавеза**

На основу документације о извршеном попису може се закључити да постоје позитивни помаци и унапређења овог процеса. Недостаци у провођењу пописа током ранијих година су, по нашем мишљењу, имали утицаја на утврђивање стварног стања појединих потраживања и нарочито обавеза за које се, због недостатка информација и непостојања документације, није могло утврдити на шта се односе.

Попис сталних средстава: Након извршеног пописа средстава констатовано је да постоје средства која су у употреби, али се нису налазила у инвентурној листи. Након процјене судског вјештака и одлуке о уносу средстава извршен је унос сталних средстава у износу од 865 КМ (8 ставки сталних средстава). Комисија је предложила за отпис 111 сталних средстава укупне неотписане вриједности од 5.709 КМ (набавна вриједност 44.565 КМ, исправка вриједности 38.856 КМ). Расходована средства су искњижена из евиденције основних средстава на основу одлуке о расходовању а не на основу записника о уништењу. Формирана је комисија за расходовање сталних средстава која је задужена да организује одвоз отписане електронске опреме до 31.03.2015. године. У вријеме обављања завршне ревизије комисија није обавила наведено задужење нити нам је предочен записник.
Као и прошле године након завршеног пописа нису унесена стална средства у систем Обрачун инвентуре са 31.12.2014. године који представља упоредни преглед свих

[18] Биланс стања на 31.12.2014. године приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

средстава који се налазе у књизи основних средстава и стање по попису као вид контроле.

Попис новчаних средстава: Комисије за попис новчаних средстава обавиле су попис новчаних средстава на рачунима Министарства и попис средстава у благајни. Кроз попис новчаних средстава на рачунима констатована су стања која се односе на раније исказано стање рачуна код Херцеговачке банке и стање рачуна преко ког се врши уплата донације УНХЦР. Комисија за редован попис новчаних средстава, потраживања, обвеза и разграничења, извршила је попис и утврдила да стање готовог новца у благајни на дан 31.12.2014. године одговара књиговодственом стању, односно стању у главној књизи. Прије редовног пописа новчаних средстава формирана је Комисија за утврђивање стања у благајни која је сачинила извјештај у коме су констатоване разлике у односу на стварно стање по извршеном попису, а које су настале као посљедица неевидентирања чекова (улаза новца) у износу од 24.000 КМ и благајничких дневника о исплатама. На приједлог комисије донесена је одлука којом је одобрено књижење благајне за период 05.08. до 22.08.2014 године на основу службених забиљешки. Неевидентирани чекови и разлика између стварног и књиговодственог стања књижени су као потраживања од радника за мањкове у износу од 24.651 КМ, на основу извјештаја пописне комисије и мишљења Министарства финансија и трезора БиХ.

Попис потраживања: У записнику комисије констатовано је стање потраживања појединачно по групама конта и укупан износ потраживања, те је констатовано да одговара стању у главној књизи. Међутим, након обављеног пописа евидентирана су потраживања за повратак ПДВ у укупном износу од 86.753 КМ, те је о овим накнадним књижењима требало обавијестити комисију задужену за попис.

Попис обавеза: Комисија је приликом пописа обавеза утврдила и кроз записник о попису констатовала да се стања обавеза у главној књизи разликују од помоћне књиге. Такође је утврђено да се стања на контима „Обавезе према органима (3.513 КМ) и „Остала разграничења“ (11.803 КМ) преносе из ранијих година, а запослени у одсјеку за финансијско-материјалне послове немају документацију нити информацију из чега се састоје, јер књижења датирају од 2002. године. Министарство је још 2013. године упутило допис Министарству финансија и трезора БиХ за изналажење рјешења у вези са исказаним стањима на овим контима.

С обзиром на предузете активности на побољшања овог процеса, препоручујемо ангажовање на утврђивању старих салда и њиховом раскњижавању према инструкцијама које ће се обезбиједити путем Министарства финансија и трезора.

У главној књизи Министарства исказана су стања у ванбилансној евиденцији-„Условна потраживања“ у износу од 84.759 КМ и „Условне обавезе“ у истом износу. Потраживања и обавезе прокњижена су у главној књизи у априлу 2002. године, као почетна стања приликом преласка на ИСФУ систем. Ни за ова потраживања и обавезе у Министарству немају документацију и не знају на шта се односе.

Препоручујемо да се у сарадњи са Министарством финансија БиХ предузму активности на утврђивању стања и искњижењу из пословних књига Министарства.

8. Јавне набавке

Министарство је донијело План набавки којим су утврђени предмет набавке, планирани износ набавке те поступци за провођење набавке. Обједињене су потребе за набавкама које се финансирају из буџета и из донираних средстава. Набавке проведене путем конкурентског захтјева транспарентније су него претходне године, а већина поступака у другој половини године проведена је уз додатну објаву. Без додатне објаве проведени су конкурентски захтјеви за сљедеће набавке:

- Канцеларијски материјал (вриједност уговора 36.539 КМ са ПДВ),
- Тонери и кетрици (32.549 КМ са ПДВ),
- Услуге штампања информативно-промотивног материјала-из буџетских и донаторских средстава (вриједност уговора 32.889 КМ са ПДВ),
- Услуге истраживања на тему „Усклађивање пословног и приватног живота у циљу економског оснаживања жена“-из донаторских средстава (уговор у износу од 47.950 КМ без ПДВ),
- Услуга за израду методологије извјештаја о равноправности полова у БиХ (29.830 КМ са ПДВ),
- Информационо-техничке опреме (30.819 КМ са ПДВ).

У већини наведених поступака захтјев је упућен на више од три адресе. С обзиром на одредбе Закона о јавним набавкама који је био на снази већи дио године, а односи се на обавезу формирања комисије за оцјену понуда за вриједносне разреде у које не спада конкурентски позив, Министарство се опредијелило за такав концепт рада. Оцјену пристиглих понуда вршили су стручни савјетник за набавке и руководилац Одсјека за финансијско-материјалне послове, те се на основу извјештаја о проведеном поступку и препоруке доносила одлука о избору добављача.

Набавка авионских карата извршена је путем отвореног поступка а поступак набавке је прије тога понављан три пута. Први поступак је поништен на препоруку Агенције за јавне набавке БиХ (АЈН) да се проведе отворени умјесто конкурентски поступак . У другом поступку су два понуђача оцијењена са истим бројем бодова, па је уз консултацију са АЈН поступак обустављен. Трећи поступак је обустављен по инструкцији Уреда за разматрање жалби.
У поступку су пристигле три понуде, од којих двије оцијењене као прихватљиве. Министарство је са најповољнијим понуђачем у јулу 2014. године закључило једногодишњи оквирни споразум у износу који је и планиран (70.000 КМ са ПДВ).

9. Остало

- **Донација Народне Републике Кине Босни и Херцеговини**

Реализација донације: У 2014. години настављена је реализација донације на основу Споразума о економској и техничкој сарадњи између Савјета министара БиХ и Владе Народне Републике Кине од 29.12.2005. године и Споразума о донацији закљученог путем размјене нота између Савјета министара БиХ и Владе НР Кине од 27.09.2012. године. Министрство је у марту 2014. године објавило јавни позив упућен физичким и правним лицима за подношење пријава за додјелу опреме која је предмет донације (медицинска опрема је у 2013. години додијељена крајњим корисницима путем Министарства цивилних послова БиХ). Након пријема апликација и уручивања сертификата о количини и техничкој исправности опреме створени су услови за додјелу крајњим корисницима. Како је подручје Босне и Херцеговине у периоду прије избора крајњих корисника погођено поплавама, Министарство је упутило Савјету министара

БиХ информацију о потреби упућивања донације у пољопривредној механизацији и опреми на подручја погођена поплавама. На основу информације и приједлога подјеле опреме, Савјет министара БиХ је донијело одлуку којом је одобрена подјела Влади Федерације БиХ, Влади Републике Српске и Влади Брчко Дистрикта, које су према одлуци требале извршити подјелу корисницима на подручјима погођеним поплавама у складу са својим критеријумима.[19] Према презентираној документацији, примопредаја опреме представницима Владе Федерације БиХ и Владе Брчко Дистрикта извршена је 08.07.2014. године, а примопредаја опреме са представником Владе Републике Српске извршена је 02.09.2014. године. Савјет министара БиХ је у фебруару 2015. године разматрао и усвојио Информацију Министарства о реализацији донације НР Кине са предложеним закључцима о досљедној примјени одлуке о подјели донације и достављању спискова крајњих корисника ради регулисања царинских и пореских обавеза.
Министарство финансија и трезора БиХ је на основу спецификације Министарства издало потврде у укупној вриједности од 4.136.039 USD у сврху остваривања права на ослобађање од плаћања увозних дажбина. Према расположивим информацијама, оригинална документација сачињена приликом увоза налази се код шпедитера са којим је закључен уговор.

Трошкови по основу донације: У циљу реализације наведене донације у 2013. години је закључен уговор о пословној сарадњи за обављање услуга шпедиције (посредовање у увозу, пријављивању на граници, царињење, организација транспорта, ускладиштење опреме) у вриједности од 164.524 КМ (у укупном износу је исказан мјесечни закуп и остављена могућност плаћања непредвиђених трошкова). Према подацима Министарства, у 2014. години је по основу поменутог уговора и испостављених рачуна добављача реализован износ од 201.257 КМ, а састоји се од сљедећих издатака: остале комуналне услуге (273 КМ), моторно уље (5.603 КМ), превоз робе (34.772 КМ), трошкови утовара и истовара (468 КМ), унајмљивање складишног простора (159.705 КМ), издаци банкарских услуга (3 КМ) и остале неспоменуте услуге и дажбине (433 КМ).
Неке од тестираних фактура односе се на додатне трошкове за које није утврђена вриједност у уговору, а за које је дата сагласност Министарства (нпр. моторно уље набављено у циљу успјешног завршавања процеса монтаже пољопривредне опреме косилице и трактори или додатни трошкови манипулације у ино лукама и лежарине контејнера, провођење процедуре привременог смјештаја робе, излазак царинских радника на прегледе ванцаринских терминала, подношење захтјева за ослобађање од плаћања царине и ПДВ-а).
Издаци за унајмљивање складишног простора (159.705 КМ) се односе на трошкове складиштења за седам мјесеци, са мјесечном закупнином у износу од 22.815 КМ. Трошкови за јули мјесец су плаћени на основу уговора о закупу складишног простора од 14.08.2014. године који је закључен за период од 01.-31.07.2014. године.

У завршној ревизији нам је презентиран Извјештај о утрошку средстава за реализацију донације НР Кине Босни и Херцеговини од 04.02.2015. године и интерни преглед свих издатака по основу реализације Кинеске донације у којем су наведене појединачне уговорене услуге и реализација по истим. Према збирним подацима за 2013. и 2014. годину, укупна реализација уговора са шпедитером износи 369.180 КМ. Од укупно реализованог износа на закуп складишног простора односи се износ од 205.335 КМ, који је у уговореној вриједности обухваћен на бази једног мјесеца.

[19] Одлука СМ број 92/14 од 25.06.2014. године (Службени гласник БиХ број 52/14)

- **Новчане донације**

Новчане донације у 2014. години обезбијеђене су у износу од 1.134.332 КМ, од чега је реализован износ од 777.795 КМ.

Донација за реализацију пројекта FIGAP (Финансијски механизам за имплементацију Гендер акционог плана БиХ):У оквиру наведене донације утврдили смо низак степен реализације издатака у односу на расположиви износ. Расположива средства су износила 986.558 КМ, а реализован је износ од 644.670 КМ. На основу извјештаја о реализацији донације утврдили смо велика одступања на појединим аналитичким позицијама између планираних и реализованих средстава (трошкови превоза и горива, унајмљивање имовине и опреме, издаци за текуће одржавање, стручне услуге, уговори о дјелу, остале неспоменуте услуге у оквиру уговорених услуга, грантови непрофитним организацијама). Пројекат се наставља у 2015. години те је за очекивати да ће се реализовати у складу са одобреним средствима.

10. Кореспонденција

Министарство у остављеном року доставило коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2014. годину. На основу достављених коментара извршена је корекција дијела текста у тачки 6.1 Текући издаци-Унајмљивање имовине и опреме, док је остатак Извјештаја остао неизмијењен у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2014. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Сњежана Баштинац, виши ревизор

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Миро Галић, виши ревизор

Чланови тима:

Фатима Механовић, ревизор

Ивана Вујевић, ревизор

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета:

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор

.

III ПРИЛОГ

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА

Pregled rashoda proračuna za 2014. godinu

Naziv institucije: Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH

Tablica I

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	**5.776.000**	**22.000**	**5.798.000**	**5.529.945**	**95**
Bruto plaće i naknade	3.397.000	22.000	3.419.000	3.399.475	**99**
Naknade troškova zaposlenih	540.000		540.000	407.606	**75**
Putni troškovi	233.000	-21.000	212.000	171.158	**81**
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	82.000	21.000	103.000	101.729	**99**
Izdaci za energiju i kom. usluge	132.000	-42.000	90.000	82.700	**92**
Nabavka materijala	175.000		175.000	152.417	**87**
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	241.000	-80.000	161.000	148.562	**92**
Unajmljivanje imovine i opreme	180.000	80.000	260.000	256.920	**99**
Izdaci za tekuće održavanje	99.000		99.000	79.686	**80**
Izdaci za osiguranje	22.000		22.000	21.874	**99**
Ugovorene i druge posebne usluge	675.000	42.000	717.000	707.818	**99**
2. Kapitalni izdaci	**40.000**	**0**	**40.000**	**39.770**	**99**
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	40.000	-10.000	30.000	29.825	**99**
Nabavka ostalih stalnih sredstava		10.000	10.000	9.945	**99**
Rekonstrukcija i invest.održavanje			0		
3. Tekući grantovi	**5.440.000**	**-2.113.000**	**3.327.000**	**3.326.999**	**100**
Grantovi drugim nivoima vlasti	2.925.000	-113.000	2.812.000	2.811.999	**100**
Grantovi pojedincima	2.000.000	-2.000.000			
Grantovi neprofitnim organizacijma	515.000		515.000	515.000	**100**
Grantovi u inostranstvo			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	**0**	**0**	**0**	**0**	
5. Novčane donacije	**0**	**1.134.332**	**1.134.332**	**777.795**	**69**
UNHCR 0301060		100.000	100.000	99.966	**100**
UNICEF 0301600		2.857	2.857	2.857	**100**
Žrtve trgovine 0301840		5.023	5.023	5.023	**100**
Suzbijanje pris. štete te rada djece na ulici u BiH		38.018	38.018	23.403	**62**
Izvj. o situaciji djece(fokusom na najranjiv. dječ. i djev.		1.876	1.876	1.876	**100**
FIGAP 0301910		986.558	986.558	644.670	**65**
Ukupno (1+2+3+4+5)	**11.256.000**	**-956.668**	**10.299.332**	**9.674.509**	**94**

Napomena: kolona 2 u zbiru treba da odgovara odobrenom proračunu po zakonu tako što:
višegodišnje kapitale izdatke odobrene u proračunu za tekuću godinu treba prikazati pod red.brojem 4. u koloni 2.
višegodišnje kapitale izdatke prenesene iz ranijih godina treba prikazati pod rednim brojem 4. u koloni 3.
novčane donacije odobrene u proračunu za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 2.
novčane donacije odobrene van proračuna za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 3.

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo dana_____2015. godine.

Ministar:

Damir Ljubić

Bilanca stanja na dan 31.12.2014. godine

Naziv institucije: Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH

Tablica II

Opis	31.12.2013.	31.12.2014.	Index 3/2
1	2	3	4
1.Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	**53.199**	**223.501**	**420**
Novčana sredstva	30.633	34.755	**113**
Kratkoročna potraživanja	22.566	188.746	**836**
Kratkoročni plasmani			
Interni financijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	**597.872**	**506.655**	**85**
Stalna sredstva	1.308.625	1.321.393	**101**
Ispravka vrijednosti	710.753	814.738	**115**
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	597.872	506.655	**85**
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	**651.071**	**730.156**	**112**

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	**2.703.061**	**3.509.568**	**130**
Kratkoročne tekuće obveze	2.343.047	3.160.806	135
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema zaposlenima	344.698	328.493	95
Interni financijski odnosi	3.513	3.513	100
Kratkoročna razgraničenja	11.803	16.756	142
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	**0**	**0**	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	**597.872**	**506.655**	85
Izvori sredstava	597.872	506.655	85
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	**3.300.933**	**4.016.223**	**122**

Napomena: Pravilnikom o financijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na nivou Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo dana _____ 2015. godine

Ministar:

Damir Ljubić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje financijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru financijskog izvješćivanja, te da je odobrilo financijska izvješća.

Rukovodstvo **Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo) dužno je osigurati da financijska izvješća za 2014. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07 i 16/10 i protokol Ministarstva financija i trezora broj: 01-05-02-1-656-1/12 od 23.01.2012. godine) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2014. godinu (Službeni glasnik BiH broj 104/13) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da financijska izvješća daju fer i istinit prikaz financijskog stanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih financijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća;
- da financijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da financijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____

Ministar

Damir Ljubić